Wysłanie towaru przed dojściem do skutku umowy sprzedaży. * Podstawa wymiaru podatku od obrotu pośrednika handlowego przyjmującego del credere i posiadającego skład konsygnacyjny. * Niezdolność do wykonywania zawodu a obowiązek ubezpieczenia w zakresie RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 25 (26) Warszawa, 7 sierpnia 1937 r. Rok II

JERZY WITKOWSKI
rzeczoznawca księgowości, zaprzysiężony
przy Izbie Przemysłowo-Handlowej
w Warszawie

SYSTEM KSIĘGOWOŚCI POŚREDNIKA POSIADAJĄCEGO TOWARY W KONSYGNACJI

Zdarzają się wypadki, że pośrednik handlowy nie tylko zbiera zamówienia dla swych mocodawców (mandantów), lecz również posiada towary oddane mu przez tychże lub innych mandantów na skład konsygnacyjny.

Zgodnie z umową zawartą z właścicielem towarów w konsygnacji, pośrednik handlowy sprzedaje te towary ze swego składu konsygnacyjnego osobom trzecim w imieniu i na rachunek właściciela tych towarów lub też wydaje je osobom trzecim na skutek polecenia swego mocodawcy.

Po zawarciu umowy sprzedaży pośrednik handlowy zawiadamia o tym swego mocodawcę, który na podstawie tego zawiadomienia wystawia rachunki odbiorcom towarów, przyjmuje pokrycie, daje ustępstwa

w postaci rabatów etc., słowem — przeprowadza transakcję sprzedaży własnych towarów przy współdziałaniu pośrednika handlowego.

Pośrednik handlowy wszystkie swoje czynności winien uwidocznić w swych księgach zgodnie z rzeczywistością w sposób następujący.

Po otrzymaniu towarów od swego mocodawcy w konsygnację winien, na podstawie otrzymanej od tegoż specyfikacji towarów, wpisać je do księgi składowej towarów w konsygnacji pod datą, w której uzgodniono specyfikację z otrzymanym towarem, z podaniem wszystkich szczegółów zawartych w specyfikacji, jak ilości, nazw, rodzajów, gatunków etc.

Jeśli pośrednik posiada na składzie towary kilku mocodawców, winien dla towarów konsygnacyjnych każdego z nich prowadzić oddzielną księgę składową.

Księgi składowe dla tych celów winny być prowadzone tylko ilościowo bez podawania sztucznych przybliżonych wartości towarów, jak również bez oznaczenia tych wartości „symbolicznymi złotówkami".

Zazwyczaj specyfikacje towarów oddanych w konsygnację nie zawierają wartości, bo mocodawca oddzielnie podaje ceny, po których ma pośrednik sprzedawać jego towary. Ceny te są często zmieniane przez mocodawcę w zależności od warunków koniunkturalnych.

Po sprzedaży towaru ze składu konsygnacyjnego pośrednik handlowy obowiązany jest natychmiast przesłać mocodawcy sprawozdanie z owej sprzedaży z wymienieniem szczegółów: daty wydania towarów, ilości, nazwy, rodzaju, gatunku, ceny, przyznanych opustów, warunków pokrycia należności itd. oraz nazwisk i dokładnych adresów poszczególnych odbiorców, słowem — wszystkich danych niezbędnych dla właściciela towarów, aby ten na ich podstawie mógł wystawić rachunki w swoim imieniu odbiorcom i w finale transakcji otrzymać od nich umówione w jego imieniu przez pośrednika pokrycie.

Właściciel towaru, sprzedanego przez pośrednika, po wystawieniu odbiorcom rachunków, kopie tychże przesyła swemu pośrednikowi. Jest to dowód dla pośrednika, że transakcje dokonane przez niego towarami, które znajdowały się u niego w konsygnacji, zostały zaaprobowane przez właściciela towarów.

Otrzymane kopie rachunków — w celach ewidencyjnych — winien pośrednik handlowy wpisać do specjalnej książki kontroli wykonanych sprzedaży. Książka ta jest podstawą i kontrolą prawidłowości obliczeń prowizyjnych dla pośrednika.

Kopii rachunków pośrednik nie powinien księgować w swych księgach handlowych dlatego, że towary nie zostały sprzedane przez niego w jego imieniu, lecz w imieniu mocodawcy, on zaś przy tych czynnościach pełnił tylko rolę wydającego towary na warunkach podanych mu przez właściciela towarów.

Gdyby pośrednik zaksięgował w swych księgach te kopie rachunków, takie księgowanie w księgach handlowych czynności pośrednika, których on nie dokonał w swoim imieniu byłoby niezgodne z prawidłami buchalterii, gdyż te nakazują zapisywać tylko takie czynności, które są dokonywane przez kupca w jego imieniu.

Kupiec winien księgować wszystkie wpływy, które się znajdują w jego posiadaniu, bez względu, czy są przeznaczone dla niego czy też dla osób trzecich. Jeśli np. nabywca towaru omyłkowo lub dla własnego ułatwienia przesyła należność za ten towar pod adresem pośrednika. pośrednik tę czynność winien przeprowadzić przez swoje księgi, aczkolwiek pieniądze wpłacone nie należą się jemu, lecz jego mocodawcy. Winien on obciążyć rachunek kasy lub banku (w zależności od tego gdzie te pieniądze wpłynęły na jego rachunek), a uznać rachunek swego mocodawcy i następnie przesłać mu te pieniądze, obciążając rachunek mocodawcy, a uznając rachunek kasy lub banku.

Pośrednik winien więc w swych księgach handlowych zapisywać należne i otrzymane od swoich mocodawców prowizje, otrzymane dla nich od odbiorców pokrycia, przekazane im pokrycia, koszty wyłożone za swoich mocodawców, otrzymane zwroty wyłożonych za nich kosztów, zwroty przez mocodawców kosztów prowadzenia biura lub składów itp. czynności, które są czynnościami odnoszącymi się do j e g o przedsiębiorstwa.

Jeśli pośrednik nie jest przez swego mocodawcę uprawniony do sprzedaży towarów, znajdujących się w jego składach w konsygnacji. lecz tylko — do wydawania towarów na zlecenie mocodawcy lub osoby przez niego upoważnionej, wówczas winien prowadzić dla tych celów księgę składową towarów w sposób wyżej opisany, opierając w niej zapisy na specyfikacjacho trzymanych na skład konsygnacyjny towarów i na zleceniach upoważniających go do wydania towarów osobom trzecim.

I w tym wypadku pośrednik księgować winien w swych księgach wynagrodzenie, jakie mu przypada od mocodawcy, otrzymanie tego wynagrodzenia, wszelkie należne mu od mocodawcy zwroty kosztów, otrzymanie ich, wszelkie wyłożone przez niego koszty za mocodawcę i ich zwroty, sumy otrzymane dla mocodawcy od osób trzecich, jak również przekazanie ich mocodawcy.

Pozostałe u pośrednika handlowego w dniu zamknięcia okresu operacyjnego na składzie konsygnacyjnym towary mocodawców—winien pośrednik, po uzgodnieniu ich stanu z księgami składowymi towarów konsygnacyjnych, wpisać do księgi inwentarzowej jako pozycję pozainwentarzową.

Wpisy tych towarów winny być uskutecznione w księdze inwentarzowej dopiero po wpisaniu do tejże księgi wszystkich aktywów i pasywów przedsiębiorstwa pośrednika.

Wpisy towarów konsygnacyjnych w księdze inwentarzowej winny zawierać następujące szczegóły: imię, nazwisko lub firmę i adres każdego właściciela towarów, z wymienieniem ilości, nazw, rodzajów, gatunków itp. cech tych towarów, bez podawania ich przybliżonych (sztucznych) wartości, jak również bez oznaczenia ich wartości „symbolicznymi złotówkami”.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

84.

WYSŁANIE TOWARU PRZED DOJŚCIEM DO SKUTKU UMOWY SPRZEDAŻY.

Wysyłka towaru musi być pokryta odpowiednim dokumentem i zarejestrowana w księgach handlowych także w wypadku, gdy transakcja dochodzi do skutku dopiero po odbiorze towaru przez nabywcę (teza NTA, 10 marca 1937, l. rej. 10409/34).

Z uzasadnienia: Jak to wynika z akt sprawy, księgi handlowe skarżącej firmy uznane zostały za nieprawidłowe, a to z uwagi na niewystawianie faktur na sprzedane towary. Decyzja władzy wymiarowej, dyskwalifikująca księgi handlowe, stwierdza zarazem, że tzw. „faktury", wystawiane przez odbiorców, nie mogą stanowić dowodu na osiągnięty obrót, a ponadto, iż wpisy księgowe winny być w myśl zasad prawidłowej buchalterii dokonywane bezzwłocznie po dokonaniu czynności handlowej na podstawie dokumentów. Wysyłkę więc towarów należy księgować zdaniem władzy w dacie uskuteczniania tej wysyłki i na podstawie kopii rachunków.

...NTA przychyla się do zapatrywania władzy pozwanej, iż przyjęty przez skarżącą firmę tryb księgowania nie odpowiada ani wymogom kodeksu handlowego, ani ustalonym powszechnie zasadom prawidłowej rachunkowości.

Jeżeli kupiec wysyła ze swego przedsiębiorstwa towar, to wysyłka ta stanowi dla jego przedsiębiorstwa tego rodzaju zdarzenie gospodarcze, które wymaga odpowiedniego zarejestrowania w jego księgach handlowych, gdyż w tej chwili następuje zmniejszenie zapasu towarów, znajdujących się w magazynie przedsiębiorstwa. Wprowadzanie zatem do ksiąg przedsiębiorstwa czynności wysyłkowych towaru już w chwili ich uskutecznienia jest prostą konsekwencją wspomnianego wymogu bieżącego uwidocznienia w księgach kupca zjawisk gospodarczych, zachodzących w jego przedsiębiorstwie. Każda więc wysyłka towaru z przedsiębiorstwa pokryta być musi jakimś dokumentem wysyłkowym, przy czym od warunków, w jakich odbywa się ta wysyłka towaru, zależy też forma oraz treść odnośnego dokumentu.

Podniesiony przez skarżącą moment dochodzenia transakcji do skutku dopiero z chwilą formalnego ilościowego i jakościowego odbioru towaru przez nabywcę, pozostającego w stałym stosunku handlowym, mógłby co najwyżej zwalniać firmę od obowiązku wystawiania odbiorcy formalnej faktury. Obowiązek jednak pokrycia każdej wysyłki towaru odpowiednim dokumentem specifikacyjnym, stwierdzającym ilość i rodzaj towaru, w świetle postanowień kodeksu handlowego oraz zasad prawidłowej buchalterii nie może ulegać wątpliwości. Odkładanie księgowania wysyłek towaru aż do chwili formalnego odbioru towaru przez nabywcę w związku z brakiem pokrywania wysyłek towaru odpowiednimi dokumentami wysyłkowymi czyniłoby wprost dowód z ksiąg handlowych iluzorycznym, czy to w razie zaginięcia towaru podczas transportu, czy też w razie nieporozumień między przedsiębiorstwem a firmą odbiorczą. Już to dowodzi, że każda wysyłka towaru musi być pokryta odpowiednim dokumentem i zarejestrowana w księgach handlowych także w wypadku, gdy transakcja dochodzi do skutku dopiero po odbiorze towaru przez nabywcę. Faktyczne zaś uzgodnie-

nie dat, dotyczących ilości dostarczonego towaru, między dostawcą i odbiorcą wysyłki stanowić będzie w takich wypadkach odrębne zdarzenie, zmuszające do odpowiedniego zaksięgowania. Wobec niespornego stanu faktycznego, przyjętego przez władze wymiarowe obu instancji za podstawę orzeczenia, ofiarowany w odwołaniu dowód ze świadka w osobie zastępcy firmy, nabywającej towar, celem stwierdzenia procederu, stosowanego przy odbiorze towaru, okazał się bezprzedmiotowy.

W związku z uznaniem ksiąg handlowych skarżącej za nieprawidłowe upaść też musi zarzut skargi dotyczący odmówienia skarżącej przyznania ulgowej stawki podatkowej.

Z powyższych powodów NTA oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

*Jak już zaznaczyliśmy *), zaksięgowaniu podlegają tylko wydarzenia gospodarcze, tj. takie, które stanowią zaspokojenie potrzeby materialnej przedsiębiorstwa, w transakcji sprzedaży—zaspokojenie potrzeby towaru dla przedsiębiorstwa nabywającego i potrzeby pokrycia dla przedsiębiorstwa sprzedającego.*

Nie każda wysyłka towaru stanowi dla przedsiębiorstwa wydarzenie gospodarcze, a tylko taka— która powoduje zmniejszenie stanu posiadania wysyłającego. Wysłanie towaru przedstawicielowi na skład konsygnacyjny, komisantowi — do sprzedaży komisowej, klientowi — za pobraniem nie zmniejsza stanu posiadania kupca, gdyż wysyłka powoduje tylko zmianę miejsca złożenia towaru: towar pozostaje własnością wysyłającego do chwili, w której następuje przeniesienie własności na nabywcę—na skutek sprzedaży towaru przez zastępcę, przez komisanta lub na skutek wykupienia wysyłki przez klienta.

Ściśle rzecz biorąc, wysyłka towaru nie powodująca zmniejszenia stanu posiadania kupca nie ulega księgowaniu we właściwym tego terminu znaczeniu.

Tego rodzaju stanowisko — aczkolwiek nie dość wyraźnie — zajął NTA w wyroku z d. 29 maja 1936 l. rej. 10721/32, 10722/32 i 10723/32, OPA, 1936, poz. 1506 z okazji rozważania sposobu księgowania przez komitenta towaru wysłanego komisantowi: „Skoro towar wysłany był do sprzedaży komisowej, a zatem pozostawał nadal własnością przedsiębiorstwa, rachunek towarów nie wymagał żadnej zmiany w związku z wysyłką. Władza ma widocznie na względzie ten sposób księgowania, przy którym, w razie oddania towaru do komisowej sprzedaży, uznaje się rachunek towarów, a obciąża rachunek „towarów u komisanta" lub podobnie nazwany — jednak księgowanie takie nie jest konieczne. Wystarczy, jeżeli wysyłkę towaru do komisanta zapisze się w jednej z ksiąg pobocznych lub pomocniczych".

Inna rzecz—że nauka księgowości zaleca, dla względów porządkowych, księgowanie w księgach zasadniczych niektórych wydarzeń, które zasadniczo księgowaniu nie podlegają (np. księgowanie wysyłki towaru do sprzedaży komisowej, za pobraniem itp.).

Z uzasadnienia omawianego wyroku NTA należy domyślać się następującego stanu faktycznego. Kupiec wysyłał towar klientowi i ten ostatni odbierał towar. Jednakże sprzedawca odkładał księgowanie wysłanego towaru aż do chwili „formalnego ilościowego i jakościowego odbioru towaru przez nabywcę", innemi słowy—do chwili, gdy nabywca sprawdzi ilościowo i jakościowo przesyłkę i strony uzgod-

---

*) Ob. nr 15 br. artykuł nasz „Księgowanie towaru przez nabywcę".

nią kwestię wykonania transakcji sprzedaży.

Oczywiście ten stan faktyczny nie upoważniał do zajęcia stanowiska, że transakcja dochodzi do skutku po owym uzgodnieniu: transakcja do skutku doszła już w chwili wysyłki towaru przez sprzedawcę, a „ilościowy i jakościowy odbiór towaru przez nabywcę" był tylko aktem akcesoryjnym mającym na celu usunięcie ewentualnych sporów w związku z wykonaniem umowy sprzedaży.

W opisanym stanie faktycznym wyrok jest zupełnie słuszny. Ale tak teza jak uzasadnienie nie są dostatecznie precyzyjne i nie wyczerpują zagadnienia.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

6.

PODSTAWA WYMIARU PODATKU OD OBROTU POŚREDNIKA HANDLOWEGO PRZYJMUJĄCEGO DEL CREDERE I POSIADAJĄCEGO SKŁAD KONSYGNACYJNY.

Samo posiadanie przez pośrednika handlowego składu konsygnacyjnego towarów zastępowanej przez niego firmy nie uzasadnia jeszcze po jego stronie obowiązku płacenia podatku przemysłowego od pełnego obrotu, o ile dana firma opłaca od transakcyj tymi towarami przepisany ustawą podatek przemysłowy (teza NTA, 3 lutego 1937, l. rej. 6503/34).

Z uzasadnienia: Przystępując do rozważania zarzutów skargi, skierowanych przeciwko odrzuceniu przez władze wymiarowe stosunku pośrednictwa handlowego, NTA stwierdza, iż skarżący w odwołaniu, powołując się na umowę zawartą z krajową firmą „Suchard" Sp. Akc. w Krakowie, dalej korespondencję, odpisy faktur, listy prowizyjne i inne dokumenty, zaprzeczył kategorycznie, aby dokonywał transakcji handlowych we własnym imieniu, lecz twierdził, iż wszystkie transakcje dokonane zostały przez niego w imieniu i na rachunek firmy „Suchard" Sp. Akc., która zarówno fakturowała odbiorcom, jak i opłacała podatek przemysłowy od sprzedaży tych towarów.

Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, pozwana władza pominęła zarzuty powyższe skarżącego, a to z uwagi na utrzymywanie przez skarżącego składu konsygnacyjnego oraz przyjęcie w umowie „del credere" w wysokości 60%, które to fakty, zdaniem władzy, z uwagi na postanowienia § 24 rozp. wykon. do ustawy o podatku przemysłowym poz. 406/32 Dz. Ust. wykluczają przyjęcie stosunku pośrednictwa handlowego.

O ile chodzi o zapatrywanie prawne władzy, iż udzielenie „del credere" przez pośrednika handlowego wyklucza stosunek pośrednictwa handlowego w rozumieniu art. 5 p. 5 ustawy o podatku przemysłowym poz. 110/32 Dz. Ust., to NTA powołuje się na motywy swego wyroku z 19 grudnia 1936, l. rej. 8268/34), wydanego w sprawie Nikodema Kłaczyńskiego, w którym to wyroku powyższa kwestia w sensie dla pośrednika handlowego korzystnym przesądzona została.

Co się tyczy dalszego powodu odrzucenia stosunku pośrednictwa handlowego, to NTA zgodnie z wywodami skargi uznał, iż samo posiadanie przez pośrednika handlowego składu konsygnacyjnego towarów zastępowanej przez niego firmy

nie uzasadnia jeszcze po jego stronie obowiązku płacenia podatku przemysłowego od pełnego obrotu, oczywiście o ile dana firma opłaca od transakcyj tymi towarami przepisany ustawą podatek przemysłowy.

Jak to bowiem wynika z wyraźnego postanowienia ustępu 7 p. 5 art. 5 ustawy o podatku przemysłowym poz. 110/32 Dz. Ust., ustawa podatkowa, definiując pośrednictwo handlowe jako działanie przedsiębiorstwa w imieniu i na rachunek osób trzecich, nie przewiduje żadnych ograniczeń, w szczególności zaś nie obejmuje zakazu utrzymywania składów.

Ograniczenie w powyższym kierunku zawiera dopiero ustęp 8 p. 5 art. 5 ustawy, które opłacać każe podatek od pełnego obrotn pośrednikowi posiadającemu towary osób trzecich w konsygnacji, ale w wypadku, gdy te osoby trzecie nie opłacają podatku przemysłowego w myśl ustawy o podatku przemysłowym od sprzedaży powyższych towarów.

Z zestawienia postanowień ustępu 7 z tekstem ustępu 8 p. 5 art. 5 doszedł NTA do wniosku, iż ustawodawca przeprowadza ścisłe różniczkowanie między pośrednikami handlowymi firm zagranicznych i pośrednikami handlowymi firm krajowych i poddaje tylko tych pierwszych specjalnym ograniczeniom, wychodząc z dobrze zrozumiałego interesu gospodarczego i fiskalnego.

Tym samym przepis § 24 p. b) rozp. wykon. do ustawy o podatku przemysłowym nie może być rozumiany w ten sposób, jak to władza pozwana czyni, a mianowicie jako wykluczenie pośrednictwa handlowego w każdym wypadku utrzymywania składu przez pośrednika handlowego.

Gdy zatem władza pozwana, pomijając zarzuty odwołania, wyszła z mylnych założeń prawnych, przez co dopuściła się wadliwości postępowania, połączonej ze szkodą dla skarżącego, przeto NTA na zasadzie postanowienia art. 84 rozporządzenia o NTA (poz. 806/32 Dz. Ust.) uchylił zaskarżone orzeczenie.

I. Dawniej obowiązujące rozporządzenie wykonawcze do ustawy o podatku przemysłowym z 1932 r. DURP poz. 406 stanowiło, że stosunek del credere wyklucza stosunek pośrednictwa handlowego. NTA w wyroku z d. 19 grudnia 1936, l. rej. 8268/34 uznał, że to postanowienie rozporządzenia wykonawczego „wykracza poza normy ustawowe", a więc nie jest obowiązujące, i ustanowił tezę, że w świetle ustawy o podatku przemysłowym „udzielenie del credere" przez pośrednika handlowego nie wyklucza stosunku pośrednictwa handlowego".

Obecnie obowiązujące rozporządzenie wykonawcze z 1936 r. DURP poz. 649 w § 25 ust. 2, odpowiednio do zajętego przez NTA stanowiska, postanawia, że „stosunek del credere" nie stanowi przeszkody do uznania stosunku komisu i pośrednictwa".

II. Obecnie obowiązujące rozporządzenie wykonawcze do ustawy o podatku przemysłowym z 1936 r. DURP 1936 poz. 649 zawiera następujące postanowienia:

„Przedsiębiorstwa oraz zajęcia przemysłowe pośrednictwa handlowego, posiadające towary osób trzecich w konsygnacji opłacają podatek od pełnego obrotu towarowego... b e z w z g l ę d u n a t o, czy działają w imieniu i na rachunek o s ó b o p ł a c a j ą c y c h p o d a t e k p r z e m y s ł o w y, czy też w imieniu i na rachunek o s ó b t e g o p o d a t k u n i e o p ł a c a j ą c y c h (§ 25 pkt. 5).

„Wyłącza stosunek pośrednictwa handlowego... b) sprzedaż towaru z z a k ł a d u h a n d l o w e g o, jeżeli przy sprzedaży tego towaru przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika handlowego, c) w y d a n i e t o w a r u z e s k ł a d u należącego do przedsiębiorstwa,

jeżeli przy sprzedaży tego towaru przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika handlowego, d) utrzymywanie składów (art. 22 ustawy) dla przechowania towarów, przy sprzedaży których przedsiębiorstwo występuje w charakterze pośrednika handlowego".

Ponieważ tekst art. 5 ustawy o podatku przemysłowym obecnie obowiązujący (DURP 1936, poz. 339) nie różni się od tekstu z r. 1932 (DURP, poz. 110), którego wykładnią zajmuje się wyrok NTA z 3 lutego 1937, l. rej. 6505/34, należy uznać, że wyrok ten nie stracił na aktualności i że wszystkie zawarte w obecnie obowiązującym rozporządzeniu wykonawczym postanowienia wyłączające stosunek pośrednictwa handlowego w wypadku posiadania towarów w konsygnacji, sprzedaży towarów z zakładu handlowego, wydawania towaru ze składów i utrzymywania składów—o ile przy sprzedaży tych towarów kupiec występuje w charakterze pośrednika handlowego — nie mają mocy obowiązującej jako sprzeczne z samą ustawą.

Tylko działanie w imieniu i na rachunek firm nie opłacających podatku przemysłowego przy posiadaniu towarów tych firm w konsygnacji wyklucza, w myśl ust. 7 pkt. 5 ust. 1 ustawy, stosunek pośrednictwa i powoduje obowiązek płacenia podatku od pełnego obrotu.

Stanowisko zgodne z omawianym wyrokiem NTA z 3 lutego 1937 zajęliśmy w naszym artykule „Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o podatku przemysłowym" w nrze 4 OBP za rb., s. 60 i n.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

3.

NIEZDOLNOŚĆ DO WYKONYWANIA ZAWODU A OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA W ZAKRESIE RPR O UBEZPIECZENIU PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

Utrata przez ubezpieczonego zdolności do wykonywania zawodu powoduje ustanie obowiązku ubezpieczenia, choćby ubezpieczony nie nabył jeszcze prawa do renty starczej lub inwalidzkiej. NTA, 13 kwietnia 1937, l. rej. 509/35, PUS, nr 7, poz. 86.

Uzasadnienie. „Z. U. P. U. w Warszawie orzeczeniem z 15 kwietnia 1933 r. stwierdził, że Stanisław G. zatrudniony od dnia 1 czerwca 1922 r. do dnia 31 grudnia 1932 w charakterze farmaceuty w Wilnie i zgłoszony do ubezpieczenia, nie podlegał od dnia 1 kwietnia 1932 r. obowiązkowi ubezpieczenia, a to w myśl art. 5 p. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r. (p. 911 Dz. Ust.), ponieważ od 21 marca 1932 r. jest trwale niezdolny do wykonywania swego zawodu.

Urząd Wojewódzki w Wilnie decyzją z 17 października 1933, przychylając się do odwołania G., uchylił powyższe orzeczenie Zakładu Ubezpieczeń, zaznaczając w motywach m. in., że wprawdzie Dr Ł., opierając się na wynikach zbadania dokonanego w dniu 11 stycznia 1933, stwierdził trwałą niezdolność G. do wykonywania zawodu, istniejącego już od roku względnie od dwóch lat, że jednak stwier-

dzenie to jako dokonane już po utracie zatrudnienia przez G. nie może służyć za podstawę do ustalenia stanu zdolności G. do wykonywania zawodu w czasie jego zatrudnienia.

Ministerstwo Opieki Społecznej orzeczeniem z 22 października 1934 r., wydanym w załatwieniu odwołania Zakładu Ubezpieczeń, zatwierdziło decyzję Urzędu Wojewódzkiego jako ustawowo uzasadnioną dlatego, że według art. 7 wspomnianego wyżej rozporządzenia z 24 listopada 1927 ustanie obowiązku ubezpieczenia może nastąpić jedynie, gdy osoba ubezpieczona utraciła charakter pracownika umysłowego lub warunki określone w art. 2, albo nabyła prawo do renty inwalidzkiej względnie starczej — to zaś w sprawie G. nie ma miejsca.

Na to orzeczenie ministerialne wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych skargę do NTA, który rozpatrując sprawę w granicach tejże skargi rozważył, co następuje:

Według art. 2 rozporządzenia z 24 listopada 1927 r. obowiązkowi ubezpieczenia podlegają, o ile rozporządzenie to nie postanawia inaczej, pracownicy umysłowi, którzy 1) są zatrudnieni u innych osób, 2) ukończyli 16 lat życia i 3) nie przekroczyli 60 lat życia. Warunki pod 1) i 3) zostały przez prawodawcę bliżej określone. Jak z tego przepisu wynika, obowiązek ubezpieczenia uzależniony jest nie tylko od wymienionych wyżej trzech warunków, lecz nadto także od dalszego warunku, że nie ma miejsca żadna z okoliczności, wyłączających powyższy obowiązek w myśl rozporządzenia, o którym mowa. Okoliczności te określono w art. 5. Według postanowień p. 1 tego art. obowiązkowi ubezpieczenia nie podlegają osoby niezdolne w rozumieniu art. 22 (ustęp 2 i 3) do wykonywania swego zawodu.

Ponieważ art. 5 nie zawiera żadnego postanowienia, z którego wynikałoby, że pracownicy umysłowi, niezdolni do wykonywania swego zawodu, w tym tylko razie nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia, gdy niezdolność ta istniała już w chwili rozpoczęcia zatrudnienia, uznać należy, że pracownik, który w chwili rozpoczęcia swego zatrudnienia był zdolny do wykonywania swego zawodu i obowiązkowi ubezpieczenia podlegał, w razie utraty tej zdolności obowiązkowi powyższemu przestaje podlegać.

Wniosek ten pozostaje w zgodności z postanowieniem zawartym w art. 7 (ustęp 2), że obowiązek ubezpieczenia ustaje, gdy osoba ubezpieczona utraciła warunki, określone w art. 2. Do warunków tych bowiem należy, jak wyżej wykazano, także warunek nieistnienia żadnej okoliczności wyłączającej obowiązek ubezpieczenia, a zatem warunek nieistnienia niezdolności do wykonywania zawodu.

Również z art. 9 (ustęp 1) wynika, że prawodawca uważa utratę zdolności do wykonywania zawodu za tytuł do wygaśnięcia obowiązku ubezpieczenia. W przepisie tym bowiem prawodawca, normując prawo dobrowolnego ubezpieczenia osób, co do których ustało ubezpieczenie obowiązkowe, odróżnia wyraźnie osoby, co do których ustanie to nastąpiło z powodu niezdolności do wykonywania zawodu, od osób, co do których ustanie powyższe nastąpiło z innej przyczyny.

Zaznaczyć zarazem należy, że pojęcie niezdolności do wykonywania zawodu zostało określone w art. 22, i że z określenia tego bynajmniej nie wynika, iż do istoty powyższej niezdolności należy faktyczne zaniechanie pracy, związanej z danym zatrudnieniem. Faktyczne wykonywanie zatrudnienia samo przez się nie wyklucza zatem jeszcze niezdolności do wykonywania zawodu.

Nadto z art. 7 (ustęp 2) wynika, że utrata zdolności do wykonywania zawodu a uzyskanie prawa do renty inwalidzkiej lub starczej są odrębnymi przyczynami ustania obowiązku ubezpieczenia. Utrata powyższej zdolności powoduje zatem ustanie obowiązku ubezpieczenia niezależnie od tego, czy dana osoba nabyła pra-

wo do jednej z rent wyżej wymienionych.

Te same zapatrywania co do interpretacji przepisów wyżej wspomnianych Trybunał wyraził już także w wyroku z 16 września 1935 r. L. Rej. 6816/34 w sprawie ubezpieczenia Grzegorza B. (Zb. w Nr 1061 A.).

Ponieważ władza pozwana stanęła na stanowisku, że G. pomimo utraty zdolności do wykonywania zawodu nie przestał podlegać obowiązkowi ubezpieczenia, gdyż faktycznie był zatrudniony, należało uchylić zaskarżone orzeczenie jako niezgodne z prawem.

Na wywody zastępcy G. na rozprawie, dotyczące daty utraty zdolności do wywykonywania zawodu, należy zauważyć, że w tym względzie będzie miał G. możność obrony swoich praw w związku z orzeczeniem, które będzie przez Ministerstwo wydane na skutek niniejszego wyroku.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 22 CZERWCA 1937 R. L. D. V. 5947/1/37

w sprawie umarzania zaległości podatkowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 16 z 1937 r., poz. 544)

Ponieważ miały miejsce wypadki, że postanowienia o umorzeniu zaległości podatkowych na podstawie art. 123 i 213 ordynacji podatkowej bądź na podstawie ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych oraz zaległych składek i opłat na rzecz niektórych publiczno-prawnych instytucji ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 50, poz. 336) — podawane były do wiadomości płatników bez uprzedniego sprawdzenia, czy w stanie zaległości nie zaszły w międzyczasie zmiany mogące — w związku z dokonanym umorzeniem—spowodować nadpłatę na koncie płatników, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1) zawiadomienia o postanowieniach Ministerstwa Skarbu lub Izby Skarbowej, umarzających na prośby płatników zaległości podatkowe, powinny być doręczane po uprzednim dokładnym sprawdzeniu, czy w międzyczasie na koncie płatnika nie zaszły zmiany w stanie zaległości bądź na skutek dokonanych wpłat, bądź też poczynionych odpisów;

2) w przypadkach, gdy faktyczny stan zaległości, które są przedmiotem umorzenia, uległ w międzyczasie zmianie, należy przed doręczeniem płatnikowi odnośnego postanowienia zwrócić je właściwej władzy, celem zmiany tego postanowienia.

Powyższe zarządzenie nie dotyczy umorzeń na skutek klęsk żywiołowych, w tych bowiem przypadkach fakt uiszczenia przez płatnika należności podatkowej, która następnie została całkowicie lub częściowo umorzona w trybie §§ 124 — 126 rozporządzenia z dnia 31 marca 1937 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 250)—pomijając, że nie może wpływać na prawo ulgi z mocy powołanych przepisów — nie pociąga za sobą uchylenia postanowienia o umorzeniu tej należności.

Zarazem Ministerstwo Skarbu poleca, aby wykazy zaległości, dołączane przez urzędy i Izby Skarbowe do wniosków o umorzenie zaległości podatkowych, zawierały

klauzulę stwierdzającą, że proponowane do umorzenia zaległości pochodzą z wymiarów prawomocnych.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 23 CZERWCA 1937 R. L. D. V. 4471/1/37 w sprawie zwalniania nieruchomości spod obciążenia hipotecznego zaległościami podatkowymi oraz ustępowania pierwszeństwa hipotecznego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 16 z 1937 r., poz. 545)

Zmieniając częściowo postanowienia trzech końcowych ustępów w części I okólnika z dnia 11 grudnia 1933 r. L. D. V. 42633/1/33 w sprawie współudziału Prokuratorii Generalnej z władzami Skarbowymi w postępowaniu hipotecznym, upadłościowym i egzekucyjnym (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 36, poz. 313), Ministerstwo Skarbu znosi obowiązek przedkładania do decyzji Ministerstwa wniosków w sprawach zwolnienia części nieruchomości, albo jednej lub kilku z pośród większej ilości nieruchomości spod obciążenia hipotecznego zaległościami podatkowymi na rzecz Skarbu bez uprzedniej wpłaty zabezpieczonej sumy, jak również w sprawach ustąpienia pierwszeństwa hipotecznego dla pożyczek zaciąganych przez płatników — w przypadkach gdy suma zabezpieczonych zaległości podatkowych przewyższa kwotę 50.000 zł.

W związku z tym Panowie Dyrektorzy Izb Skarbowych oraz Pan Naczelnik Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, mając na uwadze pozostałe wskazówki zawarte w pkt. 3 części I powołanego na wstępie okólnika, decydować będą odtąd w powyższych sprawach we własnym zakresie bez ograniczenia co do wysokości sumy zabezpieczonych zaległości podatkowych i kierować będą sprawy te bezpośrednio do właściwych urzędów Prokuratorii Generalnej.

Równocześnie nawiązując do ustępu ostatniego części I powołanego wyżej okólnika Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż zadanie Prokuratorii Generalnej — jeśli chodzi o załatwienie wniosków izb skarbowych w sprawie ustępowania pierwszeństwa lub zwalniania spod obciążenia hipotecznego — nie ogranicza się tylko do załatwienia niezbędnych formalności prawnych, lecz że Prokuratoria powołaną jest również do opiniowania, czy uwzględnienie wniosku izby — z uwagi na szczególne okoliczności sprawy lub nasuwające się wątpliwości bądź przeszkody natury prawnej — nie narazi na szkodę Skarbu Państwa.

Dlatego przed otrzymaniem odpowiedzi Prokuratorii w sprawie wniosków, o których wyżej mowa, należy wstrzymać się z udzieleniem petentom jakichkolwiek informacji co do sposobu załatwienia złożonych przez nich podań, powziętą zaś w tej mierze decyzję doręczyć dopiero po uprzednim upewnieniu się, iż Prokuratoria nie podnosi żadnych obiekcji przeciwko postawionemu przez izbę wnioskowi.

W przypadkach wyjątkowych, które ze względu na interes Skarbu Państwa lub uzasadniony interes petenta wymagają natychmiastowego załatwienia, a w których przychylne załatwienie podania o zwolnieniu spod obciążenia hipotecznego lub o ustąpienie pierwszeństwa nie nasuwa wątpliwości, suma zaś zabezpieczonych hipotecznie zaległości podatkowych nie przekracza kwoty 50.000 zł. — mogą izby skarbowe zaniechać zwracania się z wnioskiem do Prokuratorii i załatwić odnośne czynności hipoteczne we własnym zakresie działania na mocy uprawnień, przewidzianych w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 151).

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 51 z dn. 12 lipca 1937 r.

Rozporządzenia Ministrów — Opieki Społecznej o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych (poz. 396); — Skarbu w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej wywozowej (poz. 397); — Skarbu i Sprawiedliwości przepisy wykonawcze do prawa karnego skarbowego (poz. 398); — Spraw Wewnętrznych o zmianie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 1937 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o granicach Państwa (poz. 401); — Przemysłu i Handlu w sprawie regulowania cen wytworów hutniczych na rynku krajowym (poz. 402).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 52 z dn. 14 lipca 1937 r.

Ustawy — o zmianie ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich (poz. 406); — w sprawie zmiany art. 2 dekretu Prezydenta Rzplitej z dnia 24 kwietnia 1936 r. o zabezpieczeniu interesów osób, ubezpieczonych w Towarzystwie Ubezpieczeń na życie „Phönix" za pośrednictwem głównego przedstawicielstwa na Polskę (poz. 408).

Rozporządzenie Rady Ministrów — o uchyleniu mocy obowiązującej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1922 r. w sprawie utworzenia na górnośląskiej części województwa śląskiego urzędu dla spraw mniejszości (poz. 408).

Rozporządzenia Ministrów — Opieki Społecznej o Farmakopei Polskiej (poz. 409); — Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu o odprawie celnej środków przewozowych (poz. 410); — Skarbu w sprawie utworzenia, zmiany uprawnień i zwinięcia niektórych urzędów celnych (poz. 411); — Spraw Wewnętrznych o zaliczeniu gminy Hel do IV klasy czynszowej (poz. 412).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 53 z dn. 16 lipca 1937 r.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej oraz Przemysłu i Handlu o higienie i bezpieczeństwie pracy w zakładach wyprawiających skóry (poz. 419).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 55 z dn. 22 lipca 1937 r.

Rozporządzenia Ministrów — Przemysłu i Handlu o przyznaniu ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych XVII Międzynarodowym Targom Wschodnim, organizowanym przez Izbę Przemysłowo-Handlową we Lwowie i Targom Wołyńskim w Równem (poz. 435); — Spraw Wewnętrznych o obowiązku udziału właścicieli działek w pokryciu kosztów zamiany trwałej lub utrwalonej nawierzchni ulic i placów na nawierzchnię z ulepszonego materiału (poz. 436).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 56 z dn. 24 lipca 1937 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów — w sprawie skrócenia czasu pracy robotników, zatrudnionych pod ziemią w kopalniach węgla kamiennego przy robotach szczególnie ciężkich lub niebezpiecznych dla zdrowia (poz. 440);—w sprawie skrócenia czasu pracy robotników zatrudnionych w kopalniach węgla kamiennego pod ziemią (poz. 441); —w sprawie skrócenia czasu pracy niektórych kategoryj robotników zatrudnionych na powierzchni w kopalniach węgla kamiennego (poz. 442).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 57 z dn. 29 lipca 1937 r.

Rozporządzenia Rady Ministrów—w sprawie zmiany Rozporządzenia Rady Ministrów o zakładach naukowych i egzaminach szkolnych, wystarczających do osiągnięcia stanowiska urzędniczego w państwowej służbie cywilnej (poz. 449);—o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie dodatku drogowego i opłat od materiałów pędnych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (poz. 450); — w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrąb (poz. 451).

Rozporządzenia Ministrów—Poczt i Telegrafów wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Komunikacji oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o świadectwach operatorów radiowych (poz. 452);—Spraw Wojskowych i Komunikacji w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzplitej o premiowaniu pojazdów mechanicznych (poz. 454);—Rolnictwa i Reform Rolnych o włączeniu posocznicy karpi do chorób, podlegających obowiązkowi zgłaszania. i o zwalczaniu tej choroby (poz. 455); — Spraw Wewnętrznych o przemiale pszenicy i żyta oraz o wypieku pieczywa (poz. 456).

Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej o sprostowaniu błędu w załączniku do art. 3 dekretu Prezydenta Rzplitej z dnia 4 listopada 1936 o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (poz. 457).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 17 z dnia 10 lipca 1937 r.

Okólniki: w sprawie ustalania podstawy amortyzacji budynków (poz. 592); — w sprawie stosowania postanowień art. 2 pkt. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym do gospodarstw rolnych eksploatujących wiklinę (poz. 593); — w sprawie zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu transakcji giełdowych pakułami lnianymi (poz. 594).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 18 z dn. 20 lipca 1937 r.

Okólniki: w sprawie przyjmowania papierów wartościowych przez zarządy gmin na poczet zaległości w podatku gruntowym (poz. 627); — w sprawie wzorów ksiąg gospodarczych dla gospodarstw folwarcznych i gospodarstw włościańskich do 50 ha (poz. 638): — w sprawie opodatkowania spółdzielni podatkiem dochodowym (poz. 639); — w sprawie standartów mąki pszennej, żytniej i ziemniaczanej (poz. 640);—w sprawie zwolnienia od państwowego podatku przemysłowego suszarni i międlarni lnu, utrzymywanych przez gospodarstwa rolne (poz. 641).

KALENDARZ PODATKOWY

W sierpniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 sierpnia 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 lipca 1937 r.

Do 7 sierpnia 1937 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w lipcu 1937 r.

Do 15 sierpnia 1937 r. — zaliczka kwartalna (za II kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych w wysokości 1/5 kwoty tego podatku wymierzonego za rok ubiegły.

Do 20 sierpnia 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni sierpnia 1937 r.

Do 25 sierpnia 1937 r.—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu lipcu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w sierpniu 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w sierpniu 1937.

PORADNIA

K. Lipski.

Koszt pracy pracownika przedsiębiorstwa zatrudnionego na podstawie umowy o pracę lub administratora zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia jest potrącalny, jako koszt osiągnięcia dochodu (art. 6 ust. 1 ust. o pod. doch.) — **niezależnie od tego, czy pracownik lub administrator są członkami rodziny podatnika, czy nie** (okólnik M. S. LDV 20178/2/37, OBP, 1937, nr 5, str. 80). **Wysokość ponoszonych z tego tytułu kosztów nie może być kwestionowana przez władzę skarbową,** gdyż ta ostatnia nie jest upoważniona do kwestionowania celowości wydatków.

Ponieważ syn jest zależny od Pana pod względem czasu, miejsca i sposobu wykonywania pracy należy uważać go za pracownika przedsiębiorstwa zatrudnionego na podstawie umowy o pracę. Uposażenie jego podlega podatkowi dochodowemu według Działu II.

Ze względu na to, że syn żyje z Panem we wspólnym gospodarstwie domowym, może on być na własne żądanie zwolniony od obowiązku ubezpieczenia w zakresie Rozporzędzenia Prezydenta Rzplitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (art. 6 pkt. 7). Od obowiązku ubezpieczenia syna, jako pozostającego w stosunku najmu pracy, w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby i od wypadków nie jest Pan wolny.

Józef Bar.

Księgowanie sprzedaży kasowych bez wymienienia nazwiska odbiorcy jest prawidłowe—niezależnie od ilości sprzedaży towaru (ob. OBP, nr 17, br. str. 265).

Jak księgować towar wysłany za zaliczeniem na okaziciela?

Zdarza się często, że ktoś z klientów przesyła zamówienie anonimowo, polecając wysłanie sobie towaru listem przewozowym na okaziciela za zaliczeniem. Pamiętać należy o tym, że wysłanie towaru za zaliczeniem nie jest jeszcze sprzedażą dokonaną. Jest ona bowiem dokonana dopiero z chwilą wykupienia przez nabywcę towaru. Nie ma przeto powodu do uznawania Rku sprzedaży z chwilą wysłania towaru. Takie księgowanie stworzyłoby przedwcześnie obrót podlegający opodatkowaniu.

Prawidłowy jest, naszym zdaniem, następujący system księgowania towaru wysłanego za zaliczeniem frachtem na okaziciela (por. B. Włodarz. Jak księgować sprzedaż za zaliczeniem, Czasopismo Księgowych w Polsce, nr 3, 1937).

Towar został wysłany. Księgujemy:

Ma Rk Towaru wysłanego za zaliczeniem

Winien Rk Zaliczeń

za wysłane listem przewozowym na okaziciela.... 1000.—

Towar został wykupiony. Księgujemy:

Ma Rk Zaliczeń

Win Rk Kasy

za wykupione zaliczenie listem na okaziciela... z d... 1000.

Przenosimy transakcję na Rk Sprzedaży. Księgujemy:

I. Ma Rk Sprzedaży

Win Rk Odbiorców

z przeniesienia za sprzedane listem przewozowym na okaziciela... 1000

II. Ma Rk Odbiorców

Win Rk Towaru wysłanego za zaliczeniem

z przeniesienia za sprzedaż listem przewozowym na okaziciela... 1000.

Nr. 175.

1. Ob. wyżej odpowiedź „Józef Bar".

2. **Przychodowanie wpłat gotówkowych** z przekazów pocztowych może być uskutecznione na podstawie odcinków przekazów bez asygnat.

3. Jest zwyczajem handlowym, że **zakup w warunkach uniemożliwiających otrzymanie od sprzedawcy rachunku może być księgoway na podstawie dokumentu wewnętrznego** (zakup u włościan, na targach itp.). Ponieważ w Pańskim przypadku sprzedający odmawia wydania faktury, nie pozostaje Panu nic innego jak zaksięgowanie kupna na podstawie dokumentu wewnętrznego. O ile nazwisko sprzedawcy jest Panu znane, należy je ujawnić w tym dokumencie i księgowości, albowiem zwyczaje handlowe tego wymagają.

4. Jak wzmiankowaliśmy wyżej, „w handlu targowym oraz w tzw. skupie zawodowym, gdzie transakcje odbywają się tylko za gotówkę nie jest w ogóle praktykowane wystawianie faktur ani kwitów ze względu na trudności techniczne (często niepiśmienność kontrahentów, brak materiałów pisemnych itp.)" (Lulek). Jednakże te transakcje winny być udokumentowane dokumentem wewnętrznym, tj. notatką sporządzoną przez właściciela przedsiębiorstwa lub pracownika, stwierdzającą ilość, rodzaj i cenę zakupionego towaru.

5. Sprzedaż bibułek i gilz podlega podatkowi obrotowemu niezależnie od wysokości obrotu.

Z. Z.

1. Nie jest dopuszczalne obciążanie jednego roku odsetkami od długu za szereg lat poprzednich, jako że nie mogą być potrącalne koszty odnoszące się do innych lat operacyjnych. Okoliczność, czy procenty zostały efektywnie wypłacone, jest w warunkach prowadzenia ksiąg handlowych (prawidłowych) obojętna.

2. **Jeżeli „komitent" wystawia faktury dla odbiorców nie zachodzi stosunek komisu.** Komisantem jest ten, kto działa we własnym imieniu na rachunek komitenta, a w Pańskim wypadku „komisant" jest tylko pośrednikiem. W tym wypadku transakcje winny figurować w księgach „komitenta" na rachunku odbiorców, a nie na rachunku „komisanta".

3. Należy uzyskać zezwolenie Komisji Dewizowej.

J. Baumgarten.

1. Ob. wyżej odpowiedź „Józef Bar".

2. Ob. wyżej odpowiedź „Józef Bar".

3. Według naszych wiadomości wspomniany memoriał Izby Przemysłowo-Handlowej narazie nie odniósł skutku.

Zagadnieniu księgowania faktur poświęciliśmy dwa artykuły w nr nr 15 i 18 naszego czasopisma za rb.

„Ipka".

Kupiec prowadzący przedsiębiorstwo sprzedaży manufaktury dyskontuje weksle różnym posiadaczom, a zdyskontowane weksle daje jako pokrycie swoim dostawcom. Czy obrót z dyskonta weksli podlega podatkowi przemysłowemu?

Dyskontowanie weksli, o ile nie ma cech przedsiębiorstwa (organizacji), nie podlega podatkowi przemysłowemu. W opisanym wypadku tylko sprzedaż manufaktury posiada organizację charakterystyczną dla tego rodzaju przedsiębiorstwa, ale nie—czynności dyskonta weksli. Oto

wyjątki z uzasadnienia wyroku S. N. w sprawie Pana interesującej.

„Uzasadnienie wyroku (Sądu Okręgowego) nie zawiera żadnych ustaleń co do cech zewnętrznych przedsiębiorstwa, nadających mu wyraz pewnego rodzaju organizacji. Podkreślanie, że umowy z klientami oskarżony zawierał w swym prywatnym mieszkaniu, notatki i weksle przechowywał w tym samym mieszkaniu a przy pomocy pośredników ustalał również stan wypłacalności klientów, w najmniejszej mierze nie uzasadnia ustalenia, że przedsiębiorstwo oskarżonego posiadało organizację, bowiem przytoczone czynności oskarżonego, jak to słusznie zarzuca kasacja, stanowią treść jego działalności handlowej, a nie jej formę zewnętrzną.

Z drugiej strony przepisy cz. II lit. A rozdz. III taryfy dotyczą instytucji kredytu krótkoterminowego, do których nie mogą być zaliczone osoby fizyczne, chociażby nawet trudniące się wypożyczaniem pieniędzy w swoim prywatnym mieszkaniu. Skoro zatem wypożyczanie przez oskarżonego pieniędzy na procent nie może być uznane za przedsiębiorstwo handlowe w rozumieniu cz. II lit. A rozdz. III taryfy, jako zaś zatrudnienie zarobkowe nie jest wymienione w postanowieniach tejże taryfy, to uznanie oskarżonego winnym niewykupienia świadectwa przemysłowego nie znajduje żadnego oparcia w przepisach ustawy o podatku przemysłowym, wobec czego wyrok w sprawie niniejszej ostać się nie mógł i oskarżony powinien być uniewinniony" (OPA, 1937, poz. 1669).

Dyskontowanie weksli nie mające charakteru przedsiębiorstwa nie podlega również podatkowi obrotowemu.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—$1/2$ str. zł. 100—$1/4$ str. zł. 50—$1/8$ str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15